

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27.08.2009, sp. zn. 29 Cdo 1390/2007, ECLI:CZ:NS:2009:29.CDO.1390.2007.1

Číslo: 86/2010

Právní věta: V konkursu vedeném podle zákona č. 328/1991 Sb. není úpadce osobou aktivně věcně legitimovanou k podání vylučovací žaloby dle § 19 odst. 2 uvedeného zákona. Spor úpadce se správcem jeho konkursní podstaty o to, zda určitý majetek nebo určitá část příjmů jež konkursní podstata nabyla za trvání konkursu, je ve smyslu § 6 odst. 2, věty druhé, zákona č. 328/1991 Sb. (ve znění účinném do 31. 12. 2007) "majetkem", jehož se nemůže týkat výkon rozhodnutí, rozhoduje konkursní soud při výkonu své dohlédací činnosti usnesením, proti němuž není odvolání přípustné. Úpadce- fyzická osoba, jenž si za trvání konkursu neopatřil vlastní činností žádné příjmy nemá právo na výživu z majetku konkursní podstaty. Není vyloučeno, aby na základě úpadcovy žádosti správce konkursní podstaty poskytl úpadci, jenž si za trvání konkursu neopatřil vlastní činností žádné příjmy, částku potřebnou (nutnou) k zajištění jeho výživy z majetku konkursní podstaty. Učinit tak může jen za předpokladu, že s tím souhlasí příslušný věřitelský orgán. Takový požadavek však v případě nesouhlasu věřitelského orgánu nebo nesouhlasu správce konkursní podstaty s takovým krokem není soudně vynutitelný (postoj správce konkursní podstaty může být korigován opatřením soudu přijatým v rámci dohlédací činnosti, nesouhlas věřitelského orgánu reprezentujícího společné zájmy věřitelů s takovým postupem však svým rozhodnutím nemůže překonat ani konkursní soud). Při úvaze, zda takové žádosti úpadce má být vyhověno, se zohlední i to, zda a jak úpadce svou činností (aktivitou) za trvání konkursu přispěl k zachování a rozmnožení majetku konkursní podstaty, zda za trvání konkursu jedná způsobem, jímž přispívá k rychlému a zdárnému průběhu konkursu a zda zde nejsou osoby povinné výživou úpadci. Dlužník - fyzická osoba, na jehož majetek byl prohlášen konkurs podle zákona č. 328/1991 Sb., se pro účely posouzení, zda se může stát způsobilým uchazečem o zaměstnání ve smyslu zákona č. 435/2004 Sb. (ve znění účinném do 31. 12. 2007) nepovažuje za osobu samostatně výdělečně činnou již ode dne prohlášení konkursu, bez zřetele k tomu, zda a kdy konkursní soud rozhodl o ukončení provozu jeho podniku.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 27.08.2009

Spisová značka: 29 Cdo 1390/2007

Číslo rozhodnutí: 86

Číslo sešitu: 7-8

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Konkurs

Předpisy: § 19 odst. 2 předpisu č. 328/1991Sb.

§ 31 předpisu č. 328/1991Sb.

§ 6 odst. 2 předpisu č. 328/1991Sb.

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Žalobou z 5. 5. 1999, upřesněnou do konečné podoby podáními došlými soudu 19. 10. 2005 a 21. 4. 2006 a co do tzv. petitu pak při jednání před soudem prvního stupně konaném 12. 4. 2006, se žalobce (úpadce J. K.) domáhal vůči žalované (správkyňi jeho konkursní podstaty) zaplacení částky 385 579,90 Kč (za dobu od podání žaloby do 31. 10. 2005) a dále toho, aby mu žalovaná vydala 62 % z částek 4300 Kč od 1. 11. 2005 do 31. 12. 2005 a 4420 Kč od 1. 1. 2006, představující životní minimum, vždy do 15. dne příslušného měsíce.

Žalobu odůvodnil tím, že na základě jeho činnosti z doby před prohlášením konkursu plyne do konkursní podstaty pravidelný příjem z nájmu nemovitostí. O tento příjem se zasloužil svou prací, takže jde o příjem podobný mzdě. Žalobce měl za to, že ta část (uvedeného) příjmu, které se podle právního řádu České republiky nemůže týkat výkon rozhodnutí, není součástí konkursní podstaty. V tomto ohledu odkázal na ustanovení § 278 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, dále na nařízení vlády č. 63/1998 Sb., o způsobu výpočtu základní částky, která nesmí být sražena povinnému z měsíční mzdy při výkonu rozhodnutí, a o stanovení částky, nad kterou je mzda postižitelná srážkami bez omezení, (nařízení o nezabavitelných částkách) a na zákon č. 463/1991 Sb., o životním minimu, na který nařízení v § 1 odkazovalo. K tomu uvedl, že je ženatý a vyživuje dvě nezletilé děti (L., narozenou 3. 7. 1995 a J., narozeného 30. 4. 2001), přičemž s rodinou nežije od roku 1995 ve společné domácnosti.

Na to, že částka z nájemného je žalobcovým jiným příjmem, z něhož je prováděn výkon rozhodnutí a jehož se tudíž týkají i omezení „o jeho plné nepostižitelnosti“, usuzoval žalobce též z ustanovení § 3 odst. 1 písm. d) zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. Co do výpočtu výše žalovaných částek poukazoval žalobce pro dobu od podání žaloby do listopadu 2005 na výpočet dle nařízení vlády č. 42/1998 Sb., č. 56/2000 Sb., č. 333/2001 Sb. a č. 664/2004 Sb. a pro dobu od 1. 1. 2006 na nařízení vlády č. 505/2005 Sb.

Dále žalobce uvedl, že v přezkumném řízení byla jeho žádost o vyloučení základní částky z konkursní podstaty zamítnuta, s tím, že si má najít zaměstnání, k čemuž dodal, že jako úpadce objektivně nemůže najít soukromý subjekt, který by byl ochoten s ním uzavřít pracovní smlouvu a vzhledem k tomu, že vlastní živnostenské oprávnění, s ním odmítají uzavřít pracovní smlouvu i státní organizace, které dávají přednost zájemcům o zaměstnání, kteří nemají vedlejší výdělečnou činnost. Jeho žádosti o sociální dávky pak nebylo vyhověno vzhledem k tomu, že je držitelem živnostenského oprávnění, které jako úpadce nemůže zrušit nebo pozastavit (to může - v intencích § 58 odst. 5 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání /živnostenského zákona/ a § 35 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků - udělat jen správkyňe jeho konkursní podstaty, za součinnosti finančního úřadu). Proto se nemůže stát uchazečem o zaměstnání dle ustanovení § 25 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, když je stále osobou samostatně výdělečně činnou (§ 9 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění) a dle ustanovení § 39 zákona o zaměstnanosti tak nemůže pobírat podporu v nezaměstnanosti.

Neuspěl rovněž se žádostí o dávky státní sociální podpory, a to proto, že není veden v evidenci uchazečů o zaměstnání. Nemá tedy žádnou možnost získat další příjmy než ty, které již plynou do konkursní podstaty.

Rozsudkem ze dne 12. 5. 2006 M ě s t s k ý s o u d v Praze zastavil řízení (pro částečné zpětvzetí žaloby) co do požadavku na úhradu částky 196 858,10 Kč (bod I. výroku), a jinak žalobu zamítl (bod II. výroku) a rozhodl o nákladech řízení (bod III. výroku).

Soud měl pro výsledek sporu za rozhodující, zda podle zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání, je dána povinnost žalované vyplácet žalobci z konkursní podstaty částky životního

minima. Odkazuje na ustanovení § 6 odst. 2, § 14a odst. 1 a § 31 odst. 2 a 3 ZKV a cituje ustanovení § 2 odst. 3 ZKV; o cíli konkursu pak uzavřel, že příjem z pronájmu nemovitostí sepsaných do konkursní podstaty úpadce (žalobce) nelze považovat za mzdu nebo za příjem obdobný mzdě. Žalobce rovněž není vůči žalované v pracovním nebo obdobném poměru, takže ta nemá povinnost uspokojovat pracovní nároky žalobce ve smyslu § 31 odst. 3 ZKV. Povinnost k vyplácení částek životního minima (nebo jejich části) žalobci pak neplyne ze žádného ustanovení zákona o konkursu a vyrovnání. Žalobce může své životní potřeby zajistit prací, tedy uzavřením pracovního poměru; nebude-li to vzhledem k jeho věku a postavení na trhu práce možné, přichází v úvahu a tento problém řeší příslušné právní normy upravující sociální zabezpečení občanů, uzavřel soud.

K odvolání žalobce V r c h n í s o u d v Praze rozsudkem ze dne 14. 12. 2006 potvrdil rozsudek soudu prvního stupně v bodech II. a III. výroku (první výrok) a rozhodl o nákladech odvolacího řízení (druhý výrok) a o odměně za zastupování za odvolací řízení pro zástupkyni žalobce (třetí výrok).

Odvolací soud měl za to, že za situace, kdy předmětem sporu je vyloučení částek odpovídajících 62 % životního minima, jde o vylučovací žalobu ve smyslu § 19 odst. 2 ZKV.

Na tomto základě především uzavřel, že žalobce není ve sporu věcně legitimován, jelikož k předpokladům, za nichž lze uspět s vylučovací žalobou, náleží i to, že ji podala jiná osoba než úpadce; potud odkázal na „rozhodnutí“ Nejvyššího soudu sp. zn. [29 Cdo 2086/2000](#) (jde o rozsudek Nejvyššího soudu uveřejněný pod číslem 27/2003 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek - dále též jen „R 27/2003“).

Dalším důvodem, pro který nelze žalobě vyhovět, je dle odvolacího soudu skutečnost, že příjem z pronájmu věci není příjmem obdobným mzdě a že takový příjem patří do konkursní podstaty k naplnění smyslu a cíle konkursu. U tohoto příjmu jde o majetek, jehož se konkurs - a stejně tak výkon rozhodnutí - týká.

„Nad rámec uvedeného“ odvolací soud doplnil, že majetkové poměry žalobce je nutno řešit mimo konkurs samotný. Je-li zde mezera v právní úpravě osoby podnikatele, na jehož majetek byl prohlášen konkurs, podle které tato osoba nemůže do skončení konkursu podnikání sama ukončit a nemůže být ani evidována jako uchazeč o zaměstnání, je namísto řešit tento nedostatek právní úpravy k tíži všech daňových poplatníků (sociální dávky), nikoliv pouze v neprospěch věřitelů této osoby, jimž by se takto snížilo poměrné uspokojení jejich pohledávek v konkursu. Nehledě na výše uvedené je však - dle odvolacího soudu - zřejmé, že orgány státní správy při posuzování úpadcovy žádosti o přiznání sociálních dávek ve smyslu závazných právních závěrů obsažených v rozhodnutí Nejvyššího správního soudu (zde má odvolací soud na mysli rozsudek ze dne 14. 2. 2005, č. j. 4 As 52/2003-45, jímž Nejvyšší správní soud zrušil jako nepřezkoumatelný /pro nedostatek důvodů/ rozsudek ze dne 17. 9. 2003, č. j. 4 Ca 10/2003-29, kterým Městský soud v Praze zamítl žalobu, jíž se úpadce domáhal zrušení rozhodnutí Magistrátu hl. m. Prahy z 2. 5. 2002 a rozhodnutí Městské části P. 3 ze 14. 2. 2002 o zamítnutí žádosti o poskytnutí dávky sociální péče na zabezpečení úpadcových základních potřeb) jistě posoudí fakt, že provozování úpadcova podniku bylo ukončeno podle § 18a odst. 2 ZKV k 31. 8. 1999 a že podle § 8 odst. 1 živnostenského zákona tak vznikla překážka provozování úpadcovy živnosti.

Proti potvrzujícímu výroku rozsudku odvolacího soudu ve věci samé podal žalobce dovolání, jehož přípustnost opírá o ustanovení § 237 odst. 1 písm. c) zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, namítaje, že napadené rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci a požaduje, aby Nejvyšší soud zrušil rozhodnutí soudů obou stupňů a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Zásadní právní význam napadeného rozhodnutí přisuzuje dovolatel řešení otázky nemožnosti

finančního zajištění úpadce v konkursním řízení dávkami sociální péče a státní sociální podpory při současné absenci finančního plnění (úpadci) správcem konkursní podstaty, kterou se dovolací soud dosud nezabýval.

Podle dovolatele je nepochybné, že se každý úpadce prohlášením konkursu dostává do velmi neradostné situace a nedostatečného finančního zabezpečení i základních životních potřeb. Jediným krytím dovolatele (úpadce) je to, že některé majetkové hodnoty (v naprosto minimálním rozsahu) nepatří do konkursní podstaty a zůstávají v jeho moci; ostatní hodnoty plně slouží k uspokojení úpadcových věřitelů, ač konkurs slouží k uspořádání majetkových poměrů úpadce. Podle dovolatelova názoru právě částka, kterou v řízení požadoval, odpovídá nezabavitelné položce, kterou žalovaná nesprávně zadržuje. Smyslem zákona – pokračuje dovolatel – zcela zjevně bylo, aby tato položka sloužila k uspokojování základních životních potřeb úpadce, jako jsou výživa a bydlení, a to nejen jeho, ale i osob jemu blízkých. Ani ty by neměly zůstat bez jakýchkoliv finančních prostředků, zejména pokud jde o nezletilé děti. Dovolatel má tudíž za to, že soudy obou stupňů nesprávně interpretovaly zákon o konkursu a vyrovnání, jeho smysl a postavení v právním řádu jako celku.

Oba soudy podle dovolatele nesprávně interpretovaly též normy sociálního zabezpečení, když „jen minimálně přiznaly nemožnost dovolatele získat zabezpečení z fondu sociálního zabezpečení“.

Jestliže odvolací soud nad rámec zdůvodnění uvedl, že orgány sociálního zabezpečení vyvodí skončení činnosti osoby výdělečně činné z jiných předpisů a dávky poskytnou, pak je dle dovolatele nutné konstatovat, že praxe tomu neodpovídá, což potvrzují důkazy založené ve spise. V této souvislosti dovolatel podotýká, že jeho četná podání na úřady státní sociální péče potvrzují, že se ve skutečnosti nemůže domoci jakékoliv podpory ze strany státu. Tvrdí-li soud něco jiného, pak je mylně informován a celou situaci zkresluje. Sám soud na konci své argumentace naznačuje, že vskutku existuje mezera v zákoně v oblasti zabezpečení úpadce (podnikatele) z prostředků sociálního zabezpečení, neřeší ji však, a to ani formou použití výjimečného ustanovení § 3 obč. zák.

Dovolatel se nemůže stát uchazečem o zaměstnání dle zákona o zaměstnanosti, v platném znění, neboť je osobou samostatně výdělečně činnou, z čehož vyplývají i další, zcela zásadní, skutečnosti. Dovolatel tak nemůže získat podporu v nezaměstnanosti či podporu při rekvalifikaci. Dovolatelovu situaci pak neřeší ani zákony v oblasti sociální péče. Podle § 3 odst. 1 písm. a) zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, v platném znění, totiž osoba, která není uchazečem o zaměstnání, nemůže být ani osobou v hmotné nouzi a proto jí nenáleží ani dávky v tomto zákoně uvedené (příspěvek na živobytí, doplatek na bydlení či mimořádná okamžitá pomoc). Úpadci nenáleží ani státní sociální podpora ani dávky dle vyhlášky č. 182/1991 Sb., provádějící zákon č. 100/1988 Sb., o sociální péči.

Postavení dovolatele na trhu práce je nadto velmi špatné (vzhledem k tomu, že je úpadcem, vzhledem k jeho věku a k míře nezaměstnanosti v České republice). Je jisté – uvádí dovolatel – že ochrana nezaměstnaným a dalším sociálně potřebným občanům by měla být poskytnuta bez ohledu na jejich postavení úpadce, což se v tomto případě neděje; potud dovolatel odkazuje na článek 30 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a připomíná, že jeho konkurs trvá již od roku 1998 a on nemůže jeho průběh nikterak urychlit či řízení zkrátit.

Podle dovolatele již Ústavní soud, navíc v této věci, uvedl, že po prohlášení konkursu není fyzické osobě upřena svoboda podnikání, jen je nutné za této situace strpět její určitá omezení. Z toho lze podle dovolatele dovodit, že i úpadce může po prohlášení konkursu podnikat, je však omezen tím, že se tak děje prostřednictvím, respektive pod dohledem, správce konkursní podstaty, a to na účet konkursní podstaty. Zcela nesprávný je tak dle dovolatele výklad soudů, že příjem z pronájmu nemovitostí, které správce konkursní podstaty zapsal do konkursní podstaty, není příjmem obdobným mzdě; to by platilo, jen kdyby takový příjem nepodléhal dani z příjmů.

Za nesprávný pokládá dovolatel závěr odvolacího soudu, že jeho majetkové poměry je třeba řešit mimo konkurs samotný, k tíži daňových poplatníků, uváděje, že „i cílem konkursu je znovu vytýčit majetkové poměry úpadce“. V této souvislosti dovolatel provádí srovnání konkursního řízení s exekučním řízením, podotýkáje, že na daňové poplatníky nepřechází jakýkoli závazek z činnosti exekutora, ledaže (jako při konkursu) dlužníkův majetek nepostačuje k úhradě nutných nákladů. Podle dovolatele je konkursní řízení „jistým druhem řízení exekučního“, jen s tím rozdílem, že v případě konkursu dochází k poměrnému uspokojení přihlášených pohledávek (a to i nepravomocných), kdežto v exekuci se předpokládá splnění celé pohledávky, jež musí být vykonatelná. Proto není důvod řešit majetkovou situaci dlužníka k tíži daňových poplatníků, jestliže jeho majetek postačuje k úhradě nákladů konkursu a pohledávek za podstatou. Dovolatel k tomu připomíná, že podle zákona o konkursu a vyrovnání se všeobecně předpokládá, že „po skončení konkursu“ budou uhrazeny hotové náklady a odměna správce konkursní podstaty, výživné ze zákona a mzdové nároky, přičemž ostatní věřitelé se uspokojí poměrně.

Dovolatel míní, že oprávněnost jeho nároku lze dovodit i dalším výkladem „(v případě mezery v právní úpravě osoby podnikatele, na jehož majetek byl prohlášen konkurs)“, neboť „jak vyplývá ze znění zákona o konkursu a vyrovnání, pohledávkami za podstatou jsou mj. též pohledávky výživného ze zákona, ale rovněž tak i pracovní nároky“.

Je zřejmé, že pokud dosavadní pracovní činnost dlužníka - úpadce do prohlášení konkursu zabezpečovala jeho veškeré nároky, pak byla také „mzdou“, která plnila svoji alimentární a kompenzační funkci. Jinými slovy - pokračuje dovolatel - podnikatel je za každých okolností svým vlastním zaměstnancem s nárokem na mzdu jako každý jiný. Pohledávka „z pracovních nároků dlužníka“ je tedy pohledávkou za podstatou, stejně jako v případě jakéhokoli jiného zaměstnance.

Svou argumentaci pak dovolatel shrnuje následovně:

- 1) Dovolatel zjevně není zabezpečen z dávek sociálního zabezpečení.
- 2) Tato situace je neudržitelná, přičemž faktická nemožnost zabezpečení ze sociálních dávek potvrzuje jeho výklad zákona o konkursu a vyrovnání, jenž musí být systematický s přihlédnutím k normám práva sociálního zabezpečení.
- 3) Tím se zároveň potvrzuje dovolatelův žalobní nárok.
- 4) Při širším pohledu na postavení úpadce je tedy nasnadě, že není možné, aby dovolatel zůstal naprosto bez prostředků, jak to vyplývá z rozhodnutí obou soudů. Takový výklad by byl nejen nelogický, ale i v rozporu s Listinou základních práv a svobod.

N e j v y š š í s o u d dovolání zamítl.

Z odůvodnění:

Zákonem č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenčním zákonem), byl s účinností od 1. 1. 2008 zrušen zákon o konkursu a vyrovnání (§ 433 bod 1. a § 434), s přihlédnutím k § 432 odst. 1 insolvenčního zákona se však pro konkursní a vyrovnací řízení zahájená před účinností tohoto zákona (a tudíž i pro spory vedené na jejich základě) použijí dosavadní právní předpisy (tedy vedle zákona o konkursu a vyrovnání, ve znění účinném do 31. 12. 2007, i občanský soudní řád, ve znění účinném do 31. 12. 2007 a další níže citované zákony, ve znění účinném do 31. 12. 2007).

Nejvyšší soud pak shledává dovolání přípustným dle § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř. pro posouzení otázky, zda úpadce - fyzická osoba má, případně za jakých podmínek, právo na výživu z příjmu konkursní podstaty a zda na příjem z nájmu nemovitostí sepsaných do konkursní podstaty je z

hlediska omezení konkursní podstaty formulovaného ve vazbě na výkon rozhodnutí v § 6 odst. 2 ZKV možné pohlížet jako na příjem obdobný mzdě. Potud jde o otázky dovolacím soudem dosud neřešené.

Vady řízení, k nimž Nejvyšší soud u přípustného dovolání přihlíží z úřední povinnosti (§ 242 odst. 3 o. s. ř.), nejsou dovoláním namítány a ze spisu se nepodávají, Nejvyšší soud se proto - v hranicích právních otázek vymezených dovoláním - zabýval tím, zda je dán dovolací důvod uplatněný dovolatelem, tedy správností právního posouzení věci odvolacím soudem.

Právní posouzení věci je obecně nesprávné, jestliže odvolací soud posoudil věc podle právní normy, jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu, sice správně určenou, nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

Skutkový stav věci, jak byl zjištěn soudy nižších stupňů, dovoláním nebyl (a se zřetelem ke způsobu, jímž byla založena přípustnost dovolání, ani nemohl být) zpochybněn a Nejvyšší soud z něj při dalších úvahách vychází.

Podle § 6 odst. 2 ZKV konkurs se týká majetku, který patřil dlužníkovi v den prohlášení konkursu a kterého nabyl za konkursu; tímto majetkem se rozumí také mzda nebo jiné podobné příjmy. Do podstaty nenáleží majetek, jehož se nemůže týkat výkon rozhodnutí; majetek sloužící podnikatelské činnosti z podstaty vyloučen není.

V této podobě platilo citované ustanovení již v době prohlášení konkursu na majetek žalobce (20. 10. 1998) a později změn nedoznalo.

Podle ustanovení § 19 odst. 2 ZKV soud uloží tomu, kdo uplatňuje, že věc, právo nebo jiná majetková hodnota neměla být do soupisu zařazena, aby ve lhůtě určené soudem podal žalobu proti správci. V případě, že žaloba není včas podána, má se za to, že věc, právo nebo jiná majetková hodnota je do soupisu pojata oprávněně.

V této podobě platí uvedené ustanovení od 25. 10. 2000 (po novele zákona o konkursu a vyrovnání provedené s účinností od 1. 5. 2000 zákonem č. 105/2000 Sb. a po opravě legislativní technické chyby zavedené onou novelou, provedené s účinností od 25. 10. 2000 zákonem č. 370/2000 Sb.). Oproti stavu před 1. 5. 2000 (rozhodnému v době prohlášení konkursu na majetek žalobce) se uvedené ustanovení změnilo jen potud, že namísto o „věci“ nyní hovoří i o „právu nebo jiné majetkové hodnotě“. Na nároky uplatněné žalobcem v této věci za dobu do 30. 4. 2000 však rozdíl v dikci citovaného ustanovení nemá žádného vlivu, jelikož v podobě promítnuté do textu zákona od 1. 5. 2000 bylo ustanovení § 19 odst. 2 ZKV vykládáno i před uvedeným datem (srov. bod XXIX. stanoviska občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 17. 6. 1998, [Cpjn 19/98](#), uveřejněného pod číslem 52/1998 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek - dále též jen „stanovisko“).

K závěrům obsaženým v napadeném rozhodnutí a k dovolací argumentaci činí Nejvyšší soud následující závěry:

1) K nepřesnostem dovolací argumentace při interpretaci zákona o konkursu a vyrovnání v pasážích o pohledávkách za podstatou.

Předtím, než Nejvyšší soud pokročí dále ve zkoumání dovoláním otevřených otázek, pokládá za nezbytné se vypořádat s dílčími nepřesnostmi dovolací argumentace, vzešlými z chybného užití zákona o konkursu a vyrovnání, tak, aby další výklad již nebyl zatěžován potřebou na tyto chyby reagovat.

Tak především Nejvyšší soud shledává nepřiléhavé připodobnění konkursního řízení k řízení

exekučnímu. Jakkoliv bývá konkurs někdy zjednodušeně nazýván „hromadnou exekucí“, právní teorie již v první polovině 20. století odmítla snahy chápat je jako zvláštní druh exekučního řízení (srov. k tomu výstižně např. dílo Štajgr, F.: Konkursní právo, Nakladatelství Věšhrad, Praha 1947 /dále též jen „Konkursní právo“, str. 11-29). V návaznosti na výsledky teoretického zkoumání konkursního řízení pak ustálená rozhodovací praxe soudů chápe konkursní řízení jako jeden ze samostatných (zvláštních) druhů občanského soudního řízení, jenž se od jiných druhů občanského soudního řízení liší (srov. shodně např. bod I. stanoviska, str. 169-170 /345-346/). Dovolací tezi, podle které je konkursní řízení „jistým druhem řízení exekučního“, tudíž jako argumentační základnu pro podporu dovoláním rozvíjených myšlenek užít nelze.

Dovolatel na podporu své argumentace též užívá argumentu, podle něž „jak vyplývá ze znění zákona o konkursu a vyrovnání, pohledávkami za podstatou jsou mj. též pohledávky výživného ze zákona, ale rovněž tak i pracovní nároky“.

Takový úsudek však nemá oporu v textu zákona o konkursu a vyrovnání.

Pracovní nároky jsou odlišeny od samostatné kategorie pohledávek za podstatou již v textu § 31 odst. 1 ZKV. Podle tohoto ustanovení (ve znění účinném již v době prohlášení konkursu na majetek dovolatele, tj. k 20. 10. 1998, jež se ani později nezměnilo) platí, že nároky na vyloučení věci z podstaty (§ 19 odst. 2), pohledávky za podstatou (§ 31 odst. 2), nároky na oddělené uspokojení (§ 28) a pracovní nároky (§ 31 odst. 3) lze uspokojit kdykoliv v průběhu konkursního řízení. Jiné nároky lze uspokojit jen podle pravomocného rozvrhového usnesení.

Výčet pohledávek za podstatou pak provádí ustanovení § 31 odst. 2 ZKV, jež mezi takové pohledávky až do 30. 4. 2000 neřadilo výživné ze zákona, na něž vznikl nárok po prohlášení konkursu. V literatuře se k tomu uzavíralo, že povinnost platit tzv. běžné výživné, na něž vyživované osobě vznikl ze zákona nárok po prohlášení konkursu na majetek úpadce výživou povinného, je osobní povinností úpadce, a že takové výživné se vyměřuje a platí z úpadcova majetku stojícího mimo konkursní podstatu; srov. např. díla Steiner, V.: Zákon o konkursu a vyrovnání. Komentář. 2. vydání. Linde Praha, a. s., Praha 1996 (dále též jen „Steinerův Komentář“), str. 208 nebo Zoulík, F.: Zákon o konkursu a vyrovnání. Komentář. 3. vydání. Praha C. H. Beck 1998 (dále též jen „Zoulíkův Komentář“), str. 175-176. S účinností od 1. 5. 2000 se pohledávky výživného ze zákona vzniklé po prohlášení konkursu řadí mezi pohledávky za podstatou ve smyslu § 31 odst. 2 písm. g) ZKV a v tomto rozsahu jde o pohledávky, k nimž zjevně (vzhledem k dikci § 32 odst. 1 ZKV, ve znění účinném od 1. 5. 2000) vztahuje dovolatel své argumenty o pohledávkách „po skončení konkursu“.

Pohledávky výživného ze zákona vzniklé před prohlášením konkursu na majetek úpadce (tzv. dlužné výživné) pak vždy patřily mezi pohledávky první třídy (srov. § 32 odst. 2 písm. a/ ZKV, ve znění účinném do 30. 4. 2000 a § 32 odst. 4 ZKV, ve znění účinném od 1. 5. 2000).

2) K povaze uplatněného nároku.

Odvolací soud odůvodnil své potvrzující rozhodnutí především závěrem, že jde o vylučovací žalobu ve smyslu § 19 odst. 2 ZKV, k jejímuž podání není úpadce aktivně věcně legitimován, přičemž dovolání s tímto závěrem nepolemizuje.

K tomu Nejvyšší soud uvádí, že jak v skutku uzavřel v R 27/2003 (na něž odkazuje napadené rozhodnutí) ale i v řadě dalších svých rozhodnutí (srov. např. důvody rozsudků uveřejněných pod čísly 9/2005 a 31/2007 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek), k předpokladům, za nichž lze vyhovět žalobě na vyloučení příslušného majetku (věci, práva nebo jiné majetkové hodnoty) ze soupisu majetku konkursní podstaty, patří mimo jiné i to, že žalobu podala jiná osoba než úpadce.

Tento závěr vychází z ustáleného a letitého chápání vylučovací (excindační) žaloby v právní teorii i v soudní praxi (ať již jde o vylučovací žalobu konkursní či exekuční) jako procesního nástroje, jejímž prostřednictvím vede „podstata“ (představovaná příslušným správcem majetku) k níž byl příslušný majetek přičleněn coby majetek úpadců (v konkursu) či povinného (v exekuci) spor s osobou, jež si na tento majetek činí nárok proto, že úpadci (v konkursu) či povinnému (v exekuci) nenáleží, přičemž jde o osobu (vylučovatele) odlišnou od úpadce (v konkursu) nebo povinného (v exekuci); srov. u vylučovací žaloby v exekuci v literatuře např. dílo Bureš, J. – Drápal, L. – Krčmář, Z.: Občanský soudní řád. Komentář. II. díl., 7. vydání, Praha, C. H. Beck 2006 /dále též jen „Komentář k občanskému soudnímu řádu/, str. 1451) a u vylučovací žaloby v konkursu např. Steinerův Komentář, str. 128 nebo dílo Kozel., R : Problémy konkursního řízení a jejich řešení, Linde Praha, a. s., Praha 2001, str. 212.

Závěr, že žalobou uplatněný nárok (peněžitou pohledávku) nelze prosadit prostřednictvím vylučovací (excindační) žaloby, podporuje též povaha nároku (srov. v tomto ohledu závěry obsažené v rozsudcích Nejvyššího soudu uveřejněných pod čísly 81/2005 a 85/2006 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, z nichž plynou omezení vylučovací žaloby v konkursu na jen určité peněžité nároky, k nimž nárok uplatněný dovolatelem nenáleží).

Vznikne-li při správě úpadcova majetku v konkursní podstatě a při správě příjmů, jež konkursní podstata nabyla za trvání konkursu, spor (úpadce se správcem jeho konkursní podstaty) o to, zda příslušný majetek nebo příslušná část takových příjmů náleží do konkursní podstaty (zda ve smyslu § 6 odst. 2, věty druhé, ZKV nejde o majetek, jehož se nemůže týkat výkon rozhodnutí), rozhoduje o něm v rámci výkonu své dohlédací činnosti konkursní soud podle § 12 ZKV usnesením, proti němuž není odvolání přípustné (srov. § 66b odst. 2 ZKV a před 1. 5. 2000 § 12 odst. 3 ZKV).

Nejvyšší soud si je vědom toho, že v literatuře se vyskytl i názor, jenž vylučovací žalobu podanou úpadcem coby důsledek řešení sporu o majetek ve smyslu § 6 odst. 2, věty druhé, ZKV připouští (srov. Zelenka, J. – Maršíková, J.: Zákon o konkursu a vyrovnání a předpisy souvisící – komentář, 2. vydání, Praha, Linde 2002 /dále též jen „Komentář Zelenka – Maršíková“/, str. 545), ten však ve světle další literatury (srov. i literaturu citovanou výše) i ustálené judikatury neobstojí. Soudní kontrola postupu správce konkursní podstaty je v dotčeném směru dostatečně zajištěna formou rozhodnutí a opatření přijímaných konkursním soudem při výkonu jeho dohlédací činnosti.

Závěr odvolacího soudu, že uplatněné peněžité plnění dovolatel nemůže úspěšně vymoci cestou vylučovací žaloby podle § 19 odst. 2 ZKV, je tudíž správný.

Nepřiléhavá je též argumentace dovolatele, která příjmy, jež plynou do jeho konkursní podstaty ve formě nájemného z pronájmu sepsaných nemovitostí, připodobňuje mzdě či jinému příjmu postižitelnému výkonem rozhodnutí srážkami ze mzdy (srov. § 276 a násl. o. s. ř.). To, zda příjem nabytý do konkursní podstaty za trvání konkursu (nebo jeho část) lze ve smyslu § 6 odst. 2, věty druhé, ZKV definovat jako „majetek jehož se nemůže týkat výkon rozhodnutí“, lze zodpovědět jen za použití příslušných ustanovení části šesté občanského soudního řádu a to za pomoci tam užitého pojmosloví (srov. v literatuře k výkladu § 6 odst. 2 ZKV např. Zoulíkův Komentář, str. 52-53 nebo opět Komentář Zelenka – Maršíková, str. 140-144). Ustanovení zákona o daních z příjmu (jímž argumentuje dovolatel) tu žádný význam nemá.

Žádné z ustanovení části šesté občanského soudního řádu pak neomezuje ani nevylučuje výkon rozhodnutí vedený na pohledávky povinného (pronajímatele) vůči jeho dlužníku (nájemci) z titulu nájemného za nájem nemovitosti, bytu nebo nebytových prostor. Takový výkon rozhodnutí by probíhal v režimu ustanovení § 312 a násl., o. s. ř. (šlo by o výkon rozhodnutí příkázáním jiných peněžitých pohledávek), přičemž příslušná ustanovení občanského soudního řádu dovolují postižení těchto pohledávek bez omezení.

Pro úplnost lze dodat, že ustanovení § 276 a násl. o. s. ř. (zejména pak § 299 o. s. ř.) neřadí příjmy povinného z nájemného mezi ty, jež by mohly podléhat výkonu rozhodnutí srážkami ze mzdy a na něž by se pro tyto účely vztahovalo omezení založené ustanovením § 278 o. s. ř. (srov. k tomu v literatuře opět i Komentář k občanskému soudnímu řádu, II. díl., str. 1283 a str. 1318-1319).

3) K otázce, zda úpadce má nárok na výživu z konkursní podstaty.

Úvodem je nutno připomenout (v návaznosti na závěry formulované Nejvyšším soudem výše pod bodem 1/ jeho výkladu), že pro dobu od 1. 5. 2000 již dovolateli na podporu žalobou uplatněného nároku nepřísluší argumentovat tím, že má zákonnou vyživovací povinnost k manželce a ke dvěma nezletilým dětem. Tyto osoby mají od uvedeného data z titulu plnění zákonné vyživovací povinnosti úpadce vůči konkursní podstatě vlastní pohledávky (pohledávky za podstatou ve smyslu § 31 odst. 2 písm. g/ ZKV, v rozhodném znění), jež jsou samy oprávněny a povinny uplatňovat pořadem práva a na výsledku sporu vedeného úpadcem v této věci jejich nároky od 1. 5. 2000 nezávisí.

K zodpovězení otázky, zda přes vše výše uvedené úpadci - fyzické osobě náleží (případně v jaké formě) právo na to, aby byl za trvání konkursu vyživován z konkursní podstaty, je vzhledem k dovolatelem užitě argumentaci (k poukazu na mezery v zákoně) nutno přistoupit i v návaznosti na historický vývoj úpravy konkursního práva na území České republiky.

Otázku výživy úpadce a jeho rodiny za trvání konkursu řešil již § 5 císařského nařízení č. 337/1914 ř. z., kterým se zavádí řád konkursní, vyrovnací a odpůrcí (dále též jen „císařské nařízení“), recipovaného Československou republikou a platného na jejím území až do 1. 4. 1931, kdy nabyt účinnosti zákon č. 64/1931 Sb. z. a n., kterým se vydávají řády konkursní, vyrovnací a odpůrcí (dále též jen „konkursní řád“).

Podle § 5 císařského nařízení, čeho nabude úpadce vlastní činností anebo co mu bylo za konkursu bezplatně věnováno, buď mu ponecháno potud, pokud jest toho zapotřebí k výživě jeho a těch, kteří mají proti němu zákonný nárok na výživu (odstavec 1). Úpadce nemá nároku na výživu z podstaty. Správce podstaty může však za souhlasu věřitelského výboru poskytnouti úpadci a jeho rodině nutnou výživu (odstavec 2).

Konkursní řád řešil danou problematiku stejně v § 6, jenž určoval, že čeho nabude úpadce vlastní činností anebo co mu bylo za konkursu bezplatně věnováno, buď mu ponecháno potud, pokud toho potřebuje k výživě své a těch, kdo mají proti němu zákonný nárok na výživu (odstavec 1). Nároku na výživu z konkursní podstaty úpadce nemá. Správce podstaty může však za souhlasu věřitelského výboru poskytnouti úpadci a jeho rodině nutnou výživu (odstavec 2).

Dobová literatura vykládala uvedená ustanovení tak, že text ustanovení § 6 odst. 1 konkursního řádu (respektive § 5 odst. 1 císařského nařízení) zakládá nárok úpadce, aby mu z těch příjmů, jež si za trvání konkursu opatřil vlastní činností nebo z toho, co mu za trvání konkursu bylo věnováno, byla ponechána část nezbytná (potřebná) k tomu, aby zajistil výživu svou a osob, jež vůči němu mají nárok na výživné ze zákona; srov. např. Voska, J.: Konkursní, vyrovnací a odpůrcí řády. Právnícké knihkupectví a nakladatelství Linhart & Pekárek. Praha 1931, str. 106-108 nebo opět Konkursní právo, str. 195 až 197.

Tato úprava plnila v rozhodném období tutéž funkci, jakou má výše vyložené ustanovení § 6 odst. 2 ZKV (v rozhodném znění) v míře, jež z konkursní podstaty vylučuje (nečiní její součástí) majetek, jehož se nemůže týkat výkon rozhodnutí. Také text § 6 odst. 2 ZKV předpokládá (byť nikoliv výslovně), že tam, kde se majetkem, kterého úpadce nabyt za konkursu, rozumí také (úpadcova) mzda nebo jiné podobné (úpadcovy) příjmy, jde o majetek, jehož úpadce nabyt vlastní činností (vlastní aktivitou uskutečněnou v době trvání konkursu) a nikoliv v důsledku činnosti vyvíjené při

správě úpalcova majetku sepsaného v konkursní podstatě správcem konkursní podstaty. To platí bez zřetele k tomu, zda šlo o příjmy nabyté do konkursní podstaty jako přírůstky, plody či užítky sepsaného majetku, vzešlé z právních úkonů úpalcce učiněných před prohlášením konkursu (např. ze smlouvy o pronájmu posléze sepsané věci).

Pro úplnost lze dodat (ve vazbě na výklad podaný výše k povaze vylučovací žaloby v konkursu), že dobová literatura rovněž neměla pochyb o tom, že nárok uplatněný úpalcem na základě § 6 odst. 1 konkursního řádu (respektive § 5 odst. 1 císařského nařízení) nemůže být (stejně jako spor o majetek, jenž nenáleží do konkursní podstaty ve smyslu § 6 odst. 2 ZKV) nárokem na vyloučení věci (majetku) z konkursní podstaty (a řeší se cestou dohlédací činnosti); srov. Konkursní právo, str. 196.

Oproti tomu ustanovení § 6 odst. 2 konkursního řádu (respektive § 5 odst. 2 císařského nařízení) bylo jednoznačně vykládáno (ve shodě se svou dikcí) tak, že úpalcce, jenž si za trvání konkursu neopatřil vlastní činností žádné příjmy a jemuž za trvání konkursu nebylo nic ani věnováno, nemá nárok na výživu z konkursní podstaty. Správce podstaty ovšem i tak mohl úpalcce a jeho rodině poskytnout nutnou výživu, jestliže s tím souhlasil věřitelský výbor (Konkursní právo, str. 195-196).

Také insolvenční zákon, jenž s účinností od 1. 1. 2008 nahradil (pro nově zahajovaná insolvenční řízení) zákon o konkursu a vyrovnání, řeší uvedenou otázku způsobem obdobným tomu, jenž se podává z císařského nařízení a z konkursního řádu.

Ustanovení § 282 odst. 2 insolvenčního zákona (vztahující se k řešení dlužníkovu úpalcce konkursem) totiž určuje, že schůze věřitelů dále rozhodne, zda a v jakém rozsahu se má dlužníku, který je fyzickou osobou, a jeho rodině poskytovat plnění z majetkové podstaty k úhradě jejich odůvodněných existenčních potřeb. Učiní tak na žádost dlužníka nebo některého z členů jeho rodiny.

Srovnatelná s § 6 odst. 2 ZKV je v těchto souvislostech též úprava zabývající se v ustanoveních § 205 až § 208 insolvenčního zákona pojmem, rozsahem a obsahem majetkové podstaty.

Nejvyšší soud je na tomto základě přesvědčen, že skutečnost, že zákon o konkursu a vyrovnání neřeší otázku úpalcce nároku na výživu z konkursní podstaty výslovně (a to tak, že úpalcce tento nárok má), není výsledkem opomenutí nebo legislativní nedůslednosti zákonodárce, nýbrž mlčenlivým potvrzením názoru, podle něž úpalcce, který si za trvání konkursu neopatřil vlastní činností žádné příjmy, takové právo ze zákona nenáleží. To potvrzuje i - výše vyložený - způsob, jakým byla v době do 30. 4. 2000 vykládána zákonná povinnost úpalcce poskytovat osobám na něm závislým výživou za trvání konkursu výživné, stejně jako skutečnost, že zákonodárce s účinností od 1. 5. 2000 upravil (v § 31 odst. 2 písm. g/ ZKV) otázku hrazení běžného výživného (ze zákona) z konkursní podstaty právě jen pro osoby, jimž byl takovou výživou povinován úpalcce. Zákon o konkursu a vyrovnání zjevně vychází z toho, že k zajištění úpalcce výživy by měly dostačovat příjmy, jež si za trvání konkursu opatří vlastní činností (vlastní aktivitou) a z nichž mu podle úpravy obsažené v § 6 odst. 2 ZKV má zůstat výkonem rozhodnutí nepostižitelná část. K pracovním nárokům ve smyslu § 31 odst. 3 ZKV, v rozhodném znění, žalobou uplatněný nárok zjevně nepatří.

Podle přesvědčení Nejvyššího soudu není rovněž vyloučeno, aby na základě úpalcce žádosti správce konkursní podstaty poskytl úpalcce, jenž si za trvání konkursu neopatřil vlastní činností žádné příjmy, částku potřebnou (nutnou) k zajištění jeho výživy z majetku konkursní podstaty. Učiní tak za předpokladu, že s tím souhlasí příslušný věřitelský orgán. Takový požadavek však v případě nesouhlasu věřitelského orgánu nebo nesouhlasu správce konkursní podstaty s takovým krokem není soudně vynutitelný (postoj správce konkursní podstaty může být korigován opatřením soudu přijatým v rámci dohlédací činnosti, nesouhlas věřitelského orgánu reprezentujícího společné zájmy věřitelů s takovým postupem však svým rozhodnutím nemůže překonat ani konkursní soud). Jinak řečeno, úpalcce právo či nárok na to, aby byl vyživován z majetku konkursní podstaty, nemá. Při úvaze, zda

takové žádosti úpadce má být správcem konkursní podstaty (se souhlasem věřitelského orgánu) vyhověno, se přitom nepochybně zohlední i to, zda a jak úpadce svou činností (aktivitou) za trvání konkursu přispěl k zachování a rozmnožení majetku konkursní podstaty (např. tím, že pro ni činností uskutečněnou v průběhu konkursu zajistil příjem, který ale celý podléhá výkonu rozhodnutí) zda za trvání konkursu jedná způsobem, jímž přispívá k rychlému a zdárnému průběhu konkursu a zda zde naopak nejsou osoby (manželka, rodiče, děti) povinné výživou úpadci.

Tento závěr s sebou nese konečné posouzení podaného dovolání jako neopodstatněného.

4) K postavení úpadce z hlediska předpisů o sociálním zabezpečení a z hlediska živnostenského zákona.

Bez zřetele k tomu, že napadené rozhodnutí lze mít za věcně správné již na základě předchozí argumentace, pokládá Nejvyšší soud za potřebné přičinit několik poznámek i k argumentům dovolatele spojovaným s jeho neúspěšnými pokusy o to, aby mu byly přiznány dávky sociálního zabezpečení.

Již odvolací soud v této souvislosti správně poukázal na to, že podle ustanovení § 8 živnostenského zákona (jak ve znění účinném v době prohlášení konkursu na majetek dovolatele, tak ve znění účinném později až do 31. 12. 2007) je úpadce osobou, která nemůže provozovat živnost, od 31. 8. 1999, kdy bylo ve smyslu § 18a odst. 2 ZKV ukončeno provozování jeho podniku.

Podle ustanovení § 25 odst. 1 písm. b) zákona o zaměstnanosti (ve znění, jež se od přijetí tohoto zákona nezměnilo), uchazečem o zaměstnání může být, pokud tento zákon dále nestanoví jinak, pouze fyzická osoba, která není osobou samostatně výdělečně činnou; za osobu samostatně výdělečně činnou se považuje fyzická osoba, která se pro účely důchodového pojištění podle zvláštního právního předpisu považuje za osobu samostatně výdělečně činnou (pro dobu před přijetím citovaného zákona srov. § 7 zákona č. 1/1991 Sb., o zaměstnanosti). Podle ustanovení § 9 zákona o důchodovém pojištění (ve znění účinném do 31. 12. 2007) se za osobu samostatně výdělečně činnou pro účely pojištění považuje osoba, která ukončila povinnou školní docházku a dosáhla věku aspoň 15 let a vykonává samostatnou výdělečnou činnost (odstavec 2 písm. a/). Výkonem samostatné výdělečné činnosti podle odstavce 2 písm. a) se pak rozumí též provozování živnosti na základě oprávnění provozovat živnost podle zvláštního zákona (odstavec 3 písm. b/). Srovnatelnou podobu přitom měla citovaná ustanovení již v době prohlášení konkursu na majetek dovolatele (chyběla jen podmínka ukončení povinné školní docházky a dosažení věku 15 let).

Nejvyšší soud nemá na tomto základě žádných pochyb o tom, že úpadce nebylo možné považovat za osobu samostatně výdělečně činnou poté, co byl k 31. 8. 1999 ukončen provoz jeho podniku (dle § 18a odst. 2 ZKV), a že tudíž nic nebránilo tomu, považovat jej od uvedeného data za způsobilého uchazeče o zaměstnání ve smyslu příslušných zákonů o zaměstnanosti.

K tomu Nejvyšší soud dodává, že podle jeho přesvědčení nelze pro výše popsané účely mít úpadce - fyzickou osobu za osobu samostatně výdělečně činnou již ode dne prohlášení konkursu na jeho majetek a bez zřetele k tomu zda, případně kdy, konkursní soud rozhodl o ukončení provozu úpadcova podniku. Osobou, která od prohlášení konkursu na majetek úpadce - fyzické osoby provozuje (v intencích ustanovení § 14 odst. 1 písm. a/, § 14a a § 18a ZKV, v rozhodném znění) úpadcův podnik a tak „provozuje úpadcovu živnost“ je totiž správce konkursní podstaty a nikoli úpadce sám (jenž z takového výkonu živnosti žádné příjmy využitelné pro vlastní potřebu v průběhu konkursu nemá).

Skutečnost, že dovolatel přesto (dosud) neuspěl s požadavkem na poskytnutí dávek sociálního zabezpečení, není důvodem, pro který by žalobou uplatněný nárok měl být opodstatněný. Výklad

zákona o konkursu a vyrovnání Nejvyšším soudem není a nemůže být závislý na tom, zda se orgány veřejné správy v interpretaci tohoto zákona mýlily při posouzení otázky, jestli dovolatel, coby podnikatel, na jehož majetek byl prohlášen konkurs, je (může být) způsobilým uchazečem o zaměstnání.

Ze všech výše popsaných důvodů proto Nejvyšší soud, aniž nařizoval jednání (§ 243a odst. 1, věta první, o. s. ř.), dovolání zamítl (§ 243b odst. 2, část věty před středníkem, o. s. ř.).